

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/7

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0910.1 MEDICINĂ PREVENTIVĂ

CATEDRA DE MANAGEMENT ȘI PSIHOLOGIE

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Medicină
Proces verbal Nr.____ din _____
Președinte dr. hab.șt. med., conf. univ.
Suman Serghei _____

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină
Proces verbal Nr.____ din _____
Decanul Facultății dr. șt. med., conf.univ.
Plăcintă Gheorghe _____

APROBATĂ

la ședința catedrei Management și Psihologie
Proces verbal Nr.11 din 14.02.2018
Șef catedră, dr. șt. med., prof. univ.,
Spinei Larisa _____

CURRICULUM

MANAGEMENT FINANCIAR IN SISTEMUL DE SĂNĂTATE

Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Chișinău, 2018

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 2/7	

I. PRELIMINARII

Disciplina **Managementul financiar în Sistemul de Sănătate** este un curs de inițiere a studenților în conceptele de resurse financiare ale sistemului de ocrotire a sănătății, finanțe, cost, cheltueli, venituri, investiții; în tipologii, principii, mecanisme de finanțare a sistemelor de sănătate. Cursul este conceput pentru a oferi studenților imagine generală din perspectiva managementului financiar atit din punct de vedere macroeconomic cit și micrieconomic. Cursul oferă tehnici procese ce explica mai bine aspectele financiare ale sistemului de sanatate. De asemenea, în acest curs sunt incluse teme ce țin de momentele-cheie care contribuie la formarea competențelor privind dirijarea finanțelor, mentinerea solvabilității abilitatea de a stăpâni riscurile cu care se confrunta institutia, sistemul.

Cadrele didactice vor acorda posibilitate studentului de a-și determina capacitățile necesare privind delimitarea resurselor financiare din sectorul privat, de stat, delimita resursele care contribuie la consolidarea sistemului, sanatații.

Subiectele de studiu și resursele procedurale, vizate de **Managementul financiar în Sistemul de Sănătate** oferă studentilor instrumente reale pentru rezolvare eficientă a situațiilor-problemă, analiză obiectivă a ideilor privind sursele de venituri, cheltueli, formele de plată, direcțiile de alocare a resurselor financiare. Studenții se vor simți mult mai siguri de sine în ceea ce privește viziunea lor privind situația reală și de perspectivă al sistemului de sănătate din R.M.

Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

- constă în a crește nivelul de cunoștințe cu privire la instrumentele financiare clasice și moderne de acumulare a resurselor financiare și de distribuire a lor pentru a contribui în perspectivă la perfecționarea procesului de finanțare a sistemului de ocrotire a sănătății în Republica Moldova.
- Limba de predare a disciplinei: română.
- Beneficiari: studenții anului III, facultatea Medicina preventiva

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.06.A.054		
Denumirea disciplinei	Management financiar in Sistemul de Sănătate		
Responsabil de disciplină	Goma Ludmila		
Anul	III	Semestrul	6
Numărul de ore total, inclusiv:			30
Curs	20	Lucrări practice	
Seminare		Lucrul individual	10
Forma de evaluare	C	Numărul de credite	1

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

Să determine principiile, modalitățile de finanțare în Sistemele de Sănătate
Să dezvolte conceptului mecanismului financiar prin aplicarea la sistemul de ocrotire a sănătății
Să argumenteze formele de plată și de alocare a resurselor financiare
Să identifice sursele de finanțare ale sistemului de Sănătate
Să interpreteze corect veniturile și cheltuielilor și să calculeze profitul
Să utilizeze conceptul de costuri, cheltuieli, raționalitate
Să determine importanța planificării bugetului pentru managerul instituției

- *la nivel de aplicare:*

Să analizeze modelele de finanțare a sistemelor de sănătate și să compare acestea cu sistemul autohton;
Să analizeze practicile internaționale și naționale cu scopul identificării surselor de finanțare moderne a sistemului de ocrotire a sănătății;
Să analizeze cheltuielile totale pentru ocrotirea sănătății și structura acestora în Republica Moldova;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 3/7	

Să aplice eficient metodele de evaluare economică

Să analizeze necesarul de finanțare al sistemului de ocrotire a sănătății în baza corelației cheltuielilor totale pentru ocrotirea sănătății și factorii de influență;

Să elaboreze în plan financiar

Să argumenteze necesitatea aplicării instrumentelor financiare moderne de atragere a resurselor financiare în sectorul ocrotirii sănătății;

- **la nivel de integrare:**

Să identifice oportunitățile existente pentru dezvoltarea personală și profesională.

Să stabilească o modalitate optimă de finanțare a sistemului sau organizației

Să opereze cu noțiuni de cost venit profit ,evidență contabilă în diverse contexte

Să formuleze propunerile privind îmbunătățirea finanțării sistemului de ocrotire a sănătății în Republica Moldova

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Cunoștințe fundamentale: bazele teoriei economice ;managementul general

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Aspecte conceptuale ale managementului financiar al sistemelor de Sănătate Modelarea algoritmului de finanțare la nivel macroeconomic	2		
2.	Tipologia sistemelor de sanatate.Elemente comparative	2		
3.	Modalități de finanțare a serviciilor de sănătate.	4		2
4.	Organizarea sistemului de plata si de alocare a serviciilor medicale	2		2
5.	Medicina privată și aspectele ei etico economice . managementul financiar al sectorului privat in Sănătate	2		
6.	Subiectii pieții medicale .Infrastructura si fluxul resurselor financiare.Parteneriatul public- privat .	2		
7.	Managementul financiar al institutiilor medicale .Salarizarea	2		2
8.	Mecanismele evaluării și estimării economice a serviciilor de sănătate	2		2
9.	Finanțarea sistemului de sanatate în Republica Moldova	2		2
Total		20		10

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Aspecte conceptuale ale managementului financiar al sistemelor de Sănătate Modelarea algoritmului de finanțare la nivel macroeconomic	
<ul style="list-style-type: none">• să definească esența managementului financiar,• să demnstreze abilități de analiză a elementelor componente ale managementului financiar	<ol style="list-style-type: none">1. Dezvoltarea conceptului sistemului de ocrotire a sănătății., Cadrul general privind performanța sistemelor de sănătate2. Managementul financiar al sistemelor de Sănătate:principii, fundamente la nivel macroeconomic.3. Structuri de conducere, reglementare și finanțare .4. Organizarea furnizorilor de servicii de sănătate .
Tema (capitolul) 2. Tipologia sistemelor de sanatate. Elemente comparative	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 4/7

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască tipurile de sisteme de sanătate• să definească criteriile de alegere a unui sistem de sănătate• să cunoască particularitățile comparative ale sistemelor de sănătate	<ol style="list-style-type: none">1. Funcțiile și obiectivele unui sistem de sănătate Criterii de alegere a unui sistem de sănătate2. Sistemul asigurărilor private3. Sistemul national de sanătate bazat pe finanțarea centrala4. Sistemul de asigurari sociale de sanătate (de tip Bismarck)5. Comparația performanțelor sistemelor de sănătate din Marea Britanie, Germania și Statele Unite ale Americii.
Tema (capitolul) 3 Modalități de finanțare a serviciilor de sănătate	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască modalitățile de finanțare a serviciilor de sănătate• să cunoască avantajele și dezavantajele lor	<ol style="list-style-type: none">1. Finanțarea de la bugetul de stat;2. Finanțarea prin asigurările sociale de sănătate;3. Finanțarea prin asigurările private de sănătate;4. Finanțarea prin plăți directe;5. Plăți suplimentare în serviciile medicale. Alte izvoare de venit în fondurile pentru finanțarea serviciilor de sănătate..
Tema (capitolul) 4. Organizarea sistemului de plata si de alocare a serviciilor medicale	
<ul style="list-style-type: none">• Să argumenteze importanța organizării sistemului de plata si de alocare a serviciilor medicale• Sa aplice formele de alocare a serviciilor medicale	<ol style="list-style-type: none">1. Principalele modalități de plată a serviciilor medicale2. Forme de alocare a serviciilor medicale la nivel de medicină primară, ambulator, asistență medicală de urgență3. Forme de alocare a serviciilor medicale la nivel de spital
Tema (capitolul) 5. Medicina privată și aspectele ei etico sociale. Managementul financiar al sectorului privat in Sănătate	
<ul style="list-style-type: none">• să definească conceptul de managementul financiar al sectorului privat in Sănătate• să cunoască aspectele legale și juridice de inițiere unei activități antreprenoriale in domeniul sănătății	<ol style="list-style-type: none">1. Medicina privată și locul ei în sistemul sănătății. Probleme manageriale, financiare juridice,.2. Antreprenoriatul în medicină.3. Aspecte tehnice ale principiilor de organizare a asigurărilor private în sănătate.4. Parteneriatul public- privat în sănătate
Tema (capitolul) 6. Subiecții pieții medicale .Infrastructura si fluxul resurselor financiare...	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască specificul serviciilor de sănătate• sa defineasca determinantele cererii, ofertei serviciilor de sănătate.	<ol style="list-style-type: none">1. Piața serviciilor de sănătate. Caracteristici și imperfecțiuni. Specificitatea serviciilor de sănătate2. Elementele mecanismului de piață: cererea, oferta de servicii de sănătate. Factori de influență3. Subiecții pieții - persoane fizice și juridice. Marketingul și strategia planificării serviciilor de sănătate
Tema (capitolul) 7. Managementul financiar al institutiilor medicale .Salarizarea	
<ul style="list-style-type: none">• Ca definească managementul financiar in instituții medicale• Sa cunoasca elementele de baza ale unui bilant contabil• Sa cunoasca modalitatile de calcul venituri cheltuieli	<ol style="list-style-type: none">1. Managementul financiar in instituții medicale : elemente componente .Managementul performanței2. Set de date financiare pentru uzul managerului de spital3. Bugetul, instrument de management4. Tipuri de costuri .Măsurarea costurilor. Elemente de contabilitate.5. Planul financiar elemente componente
Tema (capitolul) 8 Mecanismele evaluării și estimării economice a serviciilor de sănătate	
<ul style="list-style-type: none">• Să argumenteze importanța gestionării resurselor financiare in sistemul de sănătate• Să cunoască tehnicile de evaluare economică	<ol style="list-style-type: none">1. Determinarea costurilor . Raționalitatea2. Tehnici de evaluare economică3. Managementul calității
Tema (capitolul) 9 Finanțarea sistemului de sanătate în Republica Moldova	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască sursele de finanțare a sistemului de Sănătate în R.M.	<ol style="list-style-type: none">1. Organizarea sistemului de ocrotire a sănătății în Republica Moldova în vederea determinării surselor de finanțare.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 5/7	

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> sa cunoască principiile de finanțare și modalitățile de alocare a resurselor financiare 	2. Particularitățile finanțării sistemului sănătății prin fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală 3. Finanțarea sistemului sănătății prin prisma indicatorilor finanțării publice și private

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

- CP5. Utilizarea cunoștințelor managementul financiar pentru explicarea și interpretarea unor algoritmi specifici domeniului de Sănătate.
- CP6. Definirea conceptelor, teoriilor, metodelor și principiilor privind managementul financiar privind colectarea, prelucrarea, analiza și interpretarea informației privind formarea unui model de finanțare pentru sistemul de sănătate din R.M.

✓ Competențe transversale (CT)

- CT1. Interacțiunea socială, asumarea de roluri în procesul decizional pentru alegerea modalității de finanțare pentru sistemul de sănătate actual
- CT2. Dezvoltarea unor abilități ghindire critică analitică prin analiza tuturor modalitatilor de finanțare și propunerea unei proprii viziuni de finanțare pentru R.M.

✓ Finalități de studiu

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- să cunoască noțiunea management financiar;
- să identifice principalele modalități de colectare a resurselor financiare în Sistemul de Sănătate;
- să evidențeze formele de plată și de alocare a resurselor financiare;
- să aprecieze metodele de evaluare economică;
- să cunoască unele aspecte din managementul financiar al spitalului;
- să realizeze în practică compararea și evaluarea sistemelor de Sănătate;
- să identifice setul de date financiare pentru utilizarea managerului de spital;
- să dezvolte capacități de analiză a situației reale și să propună perspective de dezvoltare pentru Sistemul de asigurări obligatorii din R.M.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Eseul argumentativ, rezumatul Sistemelor de Sănătate și a modalităților de plată	Elaborarea eseului	- respectare rigorilor de ordin structural și lingvistic în elaborarea textului scris; - integrarea cunoștințelor anterioare;	3 săptămână
2.	Portofoliu, rezumatul formelor de alocare pentru toate componentele sistemului de Sănătate	Elaborarea textelor conform structurii și criteriilor stabilite	- prezentarea la termen a portofoliului cu toate părțile constitutive	5 săptămână
3	Proiect de grup	Analiza managementului financiar pe ex unui spital	Prezentarea proiectului	8 săptămână
4	Proiect de grup	Analiza din punct de vedere a performanțelor sistemele de sănătate	Prezentarea proiectului	9 săptămână
5	Analiza SWOT Sistemului de asigurări obligatorii din R.M.	Evaluarea propriei idei de afaceri în baza analizei SWOT	Metoda SWOT	10 săptămână

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 6/7	

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- **Metode de predare și învățare utilizate**

Expunerea, prelegerea interactivă, conversația euristică, demonstrația, problematizarea, brainstorming-ul, lucrul în grup, studiul individual, lucrul cu manualul și textul științific, dezbateră ,

Strategii centrate pe activitatea profesorului și pe acțiunea de predare:

- a. Strategii discursive și conversative
- b. Strategii discursive și demonstrative

Strategii centrate pe activitatea de învățare și interacțiunea profesor – student :

- a. Strategii bazate pe cercetare și explorare (cercetări investigative)
- b. Strategii bazate pe utilizarea modelelor
- c. Strategii bazate pe activitatea individuală
- d. Strategii centrate pe construirea de proiecte

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Curentă: control frontal sau/și individual prin

- (a) discutii ghidate
- (b) elaborarea eseului
- (c) prezentarea proiectului
- (d) analiza SWOT

Finală: evaluarea activităților individuale colocviu, în baza evaluării lucrului individual

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Ețco C., Goma L., Reabov E., Marin S., Globa N. Economia ocrotirii sănătății. (Manual), Ed. „Epigraf”, Chișinău, 2000, 379 p.
2. Ețco C., Reabova E., Ciobanu M., Goma L., Marin S., Russu Gh., Sava V. Managementul serviciilor în sectorul asistenței medicale primare: cheltuieli, eficiență, calitate (metodologia și metodică). Îndrumar metodic. Chișinău: f/l. 2000, 43 p.
3. Ețco C. Management în Sistemul de Sănătate. (Manual), Editura Epigraf S.R.L., Chișinău, 2006, 862 p..

B. Suplimentară

1. Barbăroșie A., Curocichin Gn., Ețco C., Goma L., și alții. Finanțarea în contextul asigurării calității serviciilor medicale. Chișinău, 2007, 211 p.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 7/7	

2. Tintiuc D., Grejdeanu T., Spinei L., Moroșanu M., Palanciuc M., Onoi L., GomaL. Auditul intern și managementul financiar în Sistemul de sănătate . Chișinău, "T-PAR", SRL, 2009, -â-204 p.